

Raadsvoorstel en -besluit

2021-0068641

Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2025

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet te besluiten:

1. Akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van een structureel budget ad € 230.000,- voor het onderhoud aan de openbare ruimte.
2. De kosten in het jaar 2022 te dekken uit het begrotingsresultaat 2022 en de kosten vanaf 2023 mee te nemen in de integrale afweging tijdens de kadernota 2023.
3. De begroting dienovereenkomstig te wijzigen.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

De aanleiding voor het opstellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (hierna: IBOR) 2022-2025 is het verlopen van het bestaande IBOR (2018-2021). Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is iedere gemeente verplicht om in zijn begroting een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen op te nemen. Ter uitvoering hiervan wordt elke vier jaar een nieuw beheerplan opgesteld.

Het doel van het IBOR is om de kapitaalgoederen in beeld te brengen en binnen de daarvoor bestaande beleidskaders zorg te dragen voor de instandhouding. Het weergeven van de benodigde kosten voor het beheeren en onderhouden van de openbare ruimte op het vastgestelde kwaliteitsniveau maken hier onderdeel van uit. Op deze manier wordt voorkomen dat kapitaalvernietiging plaatsvindt en is het mogelijk om de kapitaalgoederen zo lang mogelijk een bijdrage te laten leveren aan hetgeen waarvoor ze zijn aangebracht of vervaardigd.

Zwijndrecht kiest ervoor om voor een aantal specifieke onderwerpen aparte beheerplannen op te stellen. Het gaat daarbij om de beheerplannen voor buitensportaccommodaties, vastgoed en begraafplaatsen. Dit zijn opzichzelfstaande kapitaalgoederen waarvoor op dit moment (nog) niet de meerwaarde wordt gezien om deze op te nemen in het integraal beheerplan. Verder wordt voor de riolering het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Ook de gladheidsbestrijding maakt geen onderdeel uit van het IBOR.

Het IBOR focust zich voornamelijk op het dagelijks onderhoud en in een enkel geval op groot onderhoud. Investeringsprogramma's die moeten plaatsvinden in de openbare ruimte worden in een apart investeringsprogramma opgenomen en worden geactiveerd en afgeschreven.

Met het IBOR zorgen we dat de basis op orde is. Op dit moment wordt tevens gewerkt aan een visie op de openbare ruimte. In deze visie worden aanvullende ambities opgenomen voor de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte en worden de na te streven kwaliteitsniveaus heroverwogen. Dit kan betekenen dat op een aantal plekken, bijvoorbeeld centrumlocaties, een hogere kwaliteit nagestreefd wordt. Als het realiseren van nieuwe ambities leidt tot extra kosten kunnen we daarover met elkaar in gesprek. Daarom wordt u voorgesteld om de kosten voor 2022 te dekken uit het begrotingsresultaat 2022. De kosten vanaf 2023 kunnen dan worden meegenomen in de integrale afweging tijdens de kadernota 2023.

Eerdere besluitvorming

2017-14637 Integraal Beheerplan openbare ruimte 2018-2021

Op 31 oktober 2017 is het bestaande Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2018-2021 vastgesteld door uw raad.

Beoogd effect

Met het IBOR 2022-2025 willen we de openbare ruimte in stand houden op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus en voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortkomen uit het BBV.

Argumenten

1.1 Met het IBOR 2022-2025 zorgen we ervoor dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is.

In het Raadsprogramma 2018-2022 'Krachtig Zwijndrecht' is opgenomen dat een schone, hele en veilige leefomgeving van belang is voor een fijn leefklimaat. Het IBOR 2022-2025 draagt daaraan bij door te beschrijven hoe Zwijndrecht de openbare ruimte onderhoudt volgens de vastgestelde

kwaliteitsniveaus.

1.2 Met het IBOR 2022-2025 voldoen we aan onze wettelijke verplichting.

Met het vaststellen van het IBOR voor de periode 2022-2025 voldoen we weer aan onze wettelijke verplichting om zorgvuldig om te gaan met de kapitaalgoederen die de gemeente bezit.

1.3 Met de extra middelen kunnen een aantal werkzaamheden die bijdragen aan schone, hele en veilige openbare ruimte structureel worden uitgevoerd.

Bij het opstellen van het IBOR 2022-2025 is een aantal knelpunten gesignaleerd. Deze knelpunten zijn het gevolg van autonome ontwikkelingen (veranderde arbo-technische eisen en aanmeldingskosten Stedin voor de openbare verlichting) of areaaluitbreiding. Deels is het een gevolg van het onder druk staan van de onderhoudsbudgetten doordat er de afgelopen jaren geen inflatiecorrectie (indexatie) is toegepast.

1.4 Hiermee wordt de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte op IP-locaties geborgd.

Investeringsprojecten in de openbare ruimte worden in sommige gevallen door (externe) omstandigheden uitgesteld. De openbare ruimte heeft op deze plekken vaak de technische levensduur reeds overschreden. Als gevolg daarvan neemt in de praktijk de kwaliteit van de openbare en daarmee de leefbaarheid zeer snel af. Dit merken we ook in het aantal meldingen dat we over deze locaties van inwoners krijgen. In het voorliggende voorstel is deze problematiek structureel geborgd door een budget van € 80.000,- per jaar toe te voegen voor het onderhoud aan de openbare ruimte.

2.1 In de meerjarenbegroting 2022-2025 is geen rekening gehouden met deze kosten.

Tijdens het opstellen van het IBOR hebben we voor deze kostenstijging geen dekking kunnen vinden binnen de totale begroting van programma 4 Veiligheid en Leefomgeving. Ook voor het vinden van dekking binnen andere programma's zien wij geen mogelijkheden. Daarom stellen wij u voor de kosten van dit voorstel in 2022 te dekken uit het begrotingsresultaat van 2022 en verder.

2.2 Op dit moment wordt gewerkt aan een visie op de openbare ruimte.

In de eerste helft van 2022 wordt de visie op de openbare ruimte ter vaststelling aan u aangeboden. Eventuele nieuwe ambities die meerkosten tot gevolg hebben kunnen dan integraal worden afgewogen bij de kadernota 2023.

Kanttekeningen

1.1 In het IBOR 2022-2025 zijn de na te streven kwaliteitsniveaus niet heroverwogen.

Het IBOR 2022-2025 borduurt voort op staand beleid. Dit houdt in dat de na te streven kwaliteitsniveaus in de openbare ruimte bij het opstellen van het IBOR 2022-2025 niet zijn heroverwogen. Op dit moment wordt gewerkt aan een visie op de openbare ruimte waarin die heroverweging wel plaatsvindt. Middels een zonering zou op die manier onderscheid kunnen worden gemaakt in locaties, waarbij een aantal locaties op een hoger kwaliteitsniveau (A) onderhouden worden.

1.2 Voor een aantal specifieke onderwerpen worden aparte beheerplannen opgesteld.

Het gaat om de beheerplannen voor buitensportaccommodaties, vastgoed en begraaftplaatsen. Dit zijn op zichzelfstaande kapitaalgoederen waarvoor op dit moment (nog) niet de meerwaarde wordt gezien om deze op te nemen in het integraal beheerplan. Verder wordt voor de riolering het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Ook de gladheidsbestrijding maakt geen onderdeel uit van het IBOR.

Extern draagvlak

N.v.t.

Duurzaamheid

De duurzaamheidsaspecten energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit maken integraal onderdeel uit van het beheer van de openbare ruimte. De afgelopen jaren is al fors geïnvesteerd in bijvoorbeeld het verduurzamen van de openbare verlichting (o.a. toepassen van ledverlichting). Daar liggen tevens de grootste kansen om in de toekomst meer energie te besparen. De openbare ruimte speelt een essentiële rol in klimaatbestendige leefomgeving. Door de aanleg van groen en het terugdringen van onnodige verharding wordt de kans op wateroverlast en hittestress beperkt. De komende jaren wordt hier in toenemende mate op ingezet. In de markt komt ook steeds meer aandacht voor circulariteit. Bij het aanbesteden van werkzaamheden speelt de gemeente als opdrachtgever een belangrijke rol in het stimuleren van deze ontwikkeling.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een continu proces. Het proces bestaat in het kort uit het plannen van beheerwerkzaamheden, uitvoeren van beheerwerkzaamheden, controleren van de kwaliteit en het bijsturen waar nodig. Deze werkwijze verandert niet met het vaststellen van het IBOR. Wel worden met de extra beschikbaar gestelde middelen werkzaamheden uitgevoerd die voorheen niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd konden worden.

Communicatie/publicatie/participatie

Of, en hoe de gemeente communiceert over de uitvoering beheerwerkzaamheden naar inwoners en andere belanghebbenden is afhankelijk van het type werkzaamheden en de impact op de omgeving. Die is bij de renovatie van een weg, die daarvoor afgesloten wordt, anders dan die bij het snoeien van een haag. Bij de communicatie worden verschillende communicatiemiddelen ingezet. Denk daarbij onder andere aan een brief, borden in de openbare ruimte, social media, de gemeentelijke website en/of Stadsnieuws. De afgelopen tijd is geëxperimenteerd met filmpjes waarin medewerkers van de gemeente laten zien wat zij zoal doen. Zie bijvoorbeeld het filmpje over de boomverzorgers van de gemeente Zwijndrecht: <https://www.youtube.com/watch?v=P6BDqB-Cbkl>

Personeel/organisatie/SCD

Het vaststellen van het IBOR 2022-2025 heeft geen personele consequenties.

Financiën

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is jaarlijks circa € 8,6 miljoen gemoeid. Bij het opstellen van het IBOR is een aantal knelpunten geïdentificeerd waarvoor op dit moment geen of onvoldoende budget beschikbaar is. Om deze knelpunten op te lossen is aanvullend structureel onderhoudsbudget nodig. Uit de tabel is op te maken om welke onderdelen het gaat. Een uitgebreidere toelichting is te vinden in het IBOR. In totaal is € 230.000,- extra nodig. Een deel hiervan (€ 80.000,-) is specifiek bedoeld voor het onderhoud van de openbare ruimte op locaties van IP-projecten.

In het IBOR is opgenomen dat het onderhoud van DRIS-panelen (Dynamische Reizigers Informatiesysteem) gefaseerd wordt overgedragen aan de provincie Zuid-Holland. De besparing die dit oplevert is niet opgenomen in de volgende tabel omdat op het moment onduidelijk is hoe groot de besparing is en wanneer deze besparing gerealiseerd wordt. Wij informeren u hier t.z.t. over via de BURAP.

Onderhoudsgroep	Beschikbaar budget	Extra benodigd budget	Nieuw budget*	Toelichting
-----------------	--------------------	-----------------------	---------------	-------------

Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2025

Kapitaalgericht beheer				
Verharding	€ 2.724.801	€ 40.000	€ 2.764.801	Onderhoud wegmarkeringen
Verkeersvoorzieningen	€ 220.961	€ 15.000	€ 235.961	Onderhoud verkeersborden
Civiele kunstwerken	€ 151.028		€ 151.028	N.v.t.
Openbare verlichting	€ 485.059	€ 20.000	€ 505.059	Veranderde wet- en regelgeving
Water en oevervoorzieningen	€ 391.766	€ 5.000	€ 396.766	Areaaluitbreiding fontein en feestverlichting
Brandkranen en brandputten	€ 51.000		€ 51.000	N.v.t.
Havens	€ 176.300		€ 176.300	N.v.t.
Sub-totaal 1	€ 4.200.915	€ 80.000	€ 4.280.915	
Maatschappelijk gericht beheer				
Groen	€ 2.968.475	€ 40.000	€ 3.008.475	Areaaluitbreiding en boomziekten
Spelen	€ 468.091		€ 468.091	N.v.t.
Straatmeubilair	€ 3.435	€ 15.000	€ 18.435	Regulier onderhoud straatmeubilair
(Straat)reiniging	€ 716.119	€ 15.000	€ 731.119	Verwijderen graffiti en kauwgom
Gedenktekens en kunst in de openbare ruimte	€ 20.430		€ 20.430	N.v.t.
Kinderboerderij de Kiboe- hoeve	€ 141.000		€ 141.000	N.v.t.
Integraal beheer	€ 60.000		€ 60.000	N.v.t.
Subtotaal 2	€ 4.377.550	€ 70.000	€ 4.447.550	
Onderhoud openbare ruimte IP-locaties	€ 0	€ 80.000	€ 80.000	T.b.v. onderhoud op locaties uitgestelde investeringsprojecten
Subtotaal 3	€ 0	€ 80.000	€ 80.000	
Eindtotaal	€ 8.578.465	€ 230.000	€ 8.808.465	

*in deze bedragen is nog geen rekening gehouden met de inflatiecorrectie van 1,4% die wordt toegepast voor 2022.